

VERSIONI DAL LATINO GRADUATE E PROGRAMMATE PER IL BIENNIO DEL LICEO

N. 1 - FORTEZZA DELLE DONNE SPARTANE

Lacedaemoniorum gens, ut virorum virtute, sic feminarum animo magnitudine crevit. Lacaenae matronae filiorum, qui in proelio occisi erant, inspicere vulnera solebant: si vulnera in pectore gerebant, laetabundae funus ducere eosque in sepulcra avita inferre gloriabantur; at quos vulnera in tergo gerere videbant, ab iis refugientes, curabant ut clam sepelirentur. Tantum in femineis quoque animis et decus et studium gloriae poterat. Tradunt quandam Lacaenam, cum filium in proelium misisset atque eum interfectum esse audivisset, ad omnes maerentes conversam, dixisse: "Idcirco eum genueram, ut esset qui (uno che) pro patria mortem obire non dubitaret".

N. 2 - IL RE CODRO

Erant inter Athenienses et Dorienses veteres simultates, quas cum Dorienses vindicare vellent, de eventu proelii oraculum consuluerunt. Ab oraculo responsum est Dorienses superiores fore, si in proelio regem hostium non occidissent. Qua re Doriensium duces ante omnia militibus suis praecipunt ne regem hostium adoriantur. Athepiensium rex eo tempore Codrus erat, qui, responso dei et hostium praeceptis cognitis, habitum regis permutavit et, agresti veste indutus, sarmenta collo gerens, in castra hostium ingressus est: ibi in turba procurrentium a milite, quem ille astu falce vulneraverat, occisus est.

Cognito regis corpore, Dorienses sine proelio discesserunt. Atque ita Athenienses virtute ducis, qui pro salute patriae morti se obtuleat, bello liberati sunt.

N. 3 - INTEGRITA' DI FOCIONE

Phocion Atheniensis etsi saepe exercitibus praefuit summosque magistratus gessit, tamen multo clarior est integritate vitae quam rei militaris gloria.

Fuit enim perpetuo pauper, cum ditissimus esse posset propter honores potestatesque summas, quae a populo ei demandabantur. Olim cum legati a rege Philippo magnis cum muneribus ad eum

venissent, repudiati sunt; et cum eum hortarentur ut dona acciperet atque suis liberis providere vellet, qui in summa paupertate tantam paternam gloriam tueri non possent (poterant), his ille: "Si patri - inquit - similes esse volent, hic idem agellus eos alet; si autem divitiarum cupidi futuri sunt, nolo causa mea illorum ali augerique luxuriam".

N. 4 - EROISMO DI CINEGIRO

Barbari post pugnam apud Marathona, undique fusi et pressi, in naves, quae opud maritimam oram deligatae erant, conscendere corati sunt. Athenienses autem eorum classem incendere parant, et cum hostium classariis acerrimum redintegrant proelium, Nihil vero in ea pugna gloriosius fuit quam Cynegiri Atheniensis virtus, atque infracta animi vis.

Is enim, conspecta scapha hostibus onusta, quae iam a litore recedebat, statim in mare desiluit et scaphae puppim dextera manu comprehendit, nec prius dimisit quam manum amputam habuit. Tum puppim arripuit sinistra: haec quoque praccisa est. Postremo, utraque manu amissà, dentibus scapham detinuit, donec, dolore invictus, animam efflavit.

N. 5 - LA BATTAGLIA DI MARATONA

Athenienses, audito Darei adventu, auxilium a Lacedaemoniis petiverunt, qui cum respondissent se moveri non posse nisi cum luna plena esset, Athenienses, nullo exspectato auxilio, fortunam belli experiri statuerunt.

Instructis decem milibus civium et mille Plataeensibus, adversus sescenta milia hostium apud Marathona in proelium egressi sunt. Magna igitur in pugnam euntibus animorum alacritas fuit, adeo ut, cum mille passus inter duas acies interessent, citato cursu ante iactum sagittarum ad hostes venerint. Victi Persae in naves confugerunt, ex quibus muliae submersae, multae captae sunt. In eo proelio magna virtus singulorum fuit, inter ceteros Themistoclis adolescentis gloria emicuit, in quo iam indoles magni futuri ducis conspiciebatur.

N. 6 - MISERA FINE DI PAUSANIA

Pausanias, Lacedaemoniorum dux, elatus victoria quam apud Plataeas consecutus erat, nefaria contra patriam consilia inierat. Cum id comperissent Ephori, qui Spartae erant summi magistratus, statim eum comprehendere iusserunt;; sed Pausanias, ut poenam effugeret, in aedem Minervae confugit. Hinc ne exire posset, Ephori valvas aedis obstruxerunt tectumque sunt demoliti, quo (-ut) facilius sub divo interiret. Eius mater, postquam filii scelus cognovit, prima omnium, ut porta templi clauderetur, lapidem attulit. Cum deinde Pausanias semianimis inde elatus esset, confestim animam efflavit. Sic magnam belli gloriam turpi morte maculavit.